

„Program Partii Programem Narodu”, czyli jak władza PRL-u komunikowała się ze społeczeństwem

"Il programma del partito è il programma della nazione",
ovvero come le autorità comuniste comunicano con la
società.

Czym był PRL?

PRL, czyli Polska Rzeczpospolita Ludowa to nazwa państwa polskiego w latach 1952-1989.

Obowiązywała od uchwalenia konstytucji PRL 22 lipca 1952 roku przez cały okres rządów partii komunistycznej.

PRL była państwem totalitarnym, bo rządzący mieli wpływ na każdą dziedzinę życia obywateli.

W 1989 roku – po czerwcowych wyborach i dopuszczeniu do władzy opozycji – zmienił się ustrój kraju i nazwano go Rzeczpospolitą Polską.

Che cos'era la Repubblica Popolare di Polonia?

La Repubblica Popolare di Polonia, o Repubblica Popolare Polacca, è stato il nome dello Stato polacco dal 1952 al 1989.

È stato in vigore dalla promulgazione della Costituzione della Repubblica Popolare di Polonia, il 22 luglio 1952, per tutto il periodo di governo del Partito Comunista.

La Repubblica Popolare di Polonia era uno Stato totalitario, in quanto i governanti avevano influenza su ogni ambito della vita dei cittadini. Nel 1989 - dopo le elezioni di giugno e l'ammissione al potere dell'opposizione - il sistema politico del Paese cambiò e prese il nome di Repubblica di Polonia.

Źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=u99dDpqeovI>
[dostęp 18.03.2023]

Jak funkcjonował PRL?

PRL był państwem sterowanym centralnie przez jedną partię – Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą.

Wywodziła się ona z ruchu komunistycznego i rządziła krajem, współdziałając ściśle ze Związkiem Radzieckim – niekiedy nawet wbrew polskim interesom.

Come funzionava la Repubblica Popolare di Polonia?

La Repubblica Popolare Polacca era uno Stato controllato centralmente da un unico partito, il Partito Operaio Unitario Polacco. Proveniva dal movimento comunista e governava il Paese in stretta collaborazione con l'Unione Sovietica, a volte anche contro gli interessi polacchi.

I comunisti di Varsavia salutano i comunisti di Mosca

Źródło: <https://www.gosc.pl/doc/3702270.Spor-o-prawde> [dostęp: 19.02.2023]

Na czym polegał komunistyczny ustrój PRL-u?

Komunizm to ustrój, który w założeniach miał zapewniać całemu społeczeństwu – a przede wszystkim robotnikom i rolnikom – równy dostęp do podziału wytworzonych dóbr.

W rzeczywistości stał się dyktaturą opartą na rozległych represjach dotyczących osoby o odmiennych, demokratycznych poglądach. Ich protesty były brutalnie tłumione przy pomocy milicji i służb specjalnych.

Su cosa si basava il sistema comunista della Repubblica Popolare di Polonia?

Il comunismo è un sistema che avrebbe dovuto garantire a tutta la società - e soprattutto a operai e contadini - un accesso paritario alla distribuzione della ricchezza prodotta.

In realtà, si trasformò in una dittatura basata su una vasta repressione che colpiva coloro che avevano opinioni democratiche dissenzienti. Le loro proteste furono brutalmente represses con l'aiuto della polizia e dei servizi segreti.

Źródło:

<https://dzieje.pl/aktualnosci/60-lat-temu-24-grudnia-1956-r-powstalo-zomo> [dostęp: 18.03.2023]

Simbole PRL-u

☐ Czyn społeczny

W okresie Polski Ludowej czynem społecznym nazywano nieodpłatne prace wykonywane na rzecz ogółu, zwykle w dni wolne.

Czyny społeczne najczęściej były organizowane przez zakłady pracy, szkoły, organizacje partyjne i młodzieżowe.

W czynie społecznym były wykonywane prace, przez niektórych uważane za zbyteczne, które miały jedynie przekazywać ducha wspólnego dzieła dla kraju.

Simboli dell'era comunista

☐ Attività sociale

Durante il periodo della Repubblica Popolare di Polonia, un atto sociale era definito come un lavoro non retribuito svolto a beneficio della collettività in generale, di solito nei giorni di riposo. Le azioni sociali erano organizzate soprattutto dai luoghi di lavoro, dalle scuole, dalle organizzazioni di partito e giovanili. Le azioni sociali comportavano un lavoro, considerato superfluo da alcuni, che aveva il solo scopo di trasmettere lo spirito di lavorare insieme per il Paese.

Źródło:

<https://dziennikzachodni.pl/czyny-spoleczne-na-swieto-pracy-w-prl-zdjecia-tak-polacy-pracowali-w-dni-wolne-i-za-darmo/ga/13133678/zd/28645438> [dostęp: 19.02.2023]

Symbolle PRL-u

□ PGR

Państwowe Gospodarstwa Rolne były tworem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Pomysł powstał w sowieckiej Rosji po opublikowaniu w 1917 roku dekretu o ziemi. Po II wojnie światowej i przyłączeniu Polski do bloku wschodniego, pomysł zaczęto wprowadzać również u nas.

W 1949 roku nowy rząd rozpoczął przymusową kolektywizację, czyli zrzeszanie chłopów w Rolniczych Spółdzielniach Produkcyjnych. RSP tworzone były w latach 1950-1956. Zlikwidowano je po dojściu do władzy Gomułki, zastąpione zostały przez PGR-y. Tak jak Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne były polskim odpowiednikiem kolchozów, tak Państwowe Gospodarstwa Rolne - sowchozów.

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

□ PGR

Le aziende agricole statali sono una creazione della Repubblica Popolare Polacca. L'idea è nata nella Russia sovietica dopo la pubblicazione di un decreto fondiario nel 1917. Dopo la Seconda guerra mondiale e l'adesione della Polonia al blocco orientale, l'idea fu introdotta anche in Polonia. Nel 1949, il nuovo governo avviò la collettivizzazione forzata, ossia l'associazione dei contadini in cooperative di produzione agricola. Le RSP furono create tra il 1950 e il 1956 e furono abolite dopo l'ascesa al potere di Gomułka, sostituite dalle PGR. Come le Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne erano l'equivalente polacco dei kolkhoz, così le Państwowe Gospodarstwo Rolne erano l'equivalente dei sovkhos.

In onore del Secondo Congresso del Partito Operaio Unitario Polacco faremo in modo che la primavera del congresso sia la primavera della semina esemplare

Źródło:

<https://dziennikzachodni.pl/czym-byly-pgry-prlowski-e-sowchozy-i-kolchozy-ekonomiczna-katastrofa/ar/12390400> [dostęp: 19.02.2023]

Symbole PRL-u

- Woda sodowa Saturator i syfon – to dwa urządzenia, o których pamięta każdy, kto żył w czasach PRL-u. Oba służyły do wytwarzania wody gazowanej. Saturator było to duże urządzenie przenośne wyposażone w koła. U osoby je obsługującej można było kupić wodę gazowaną z sokiem lub bez.

Syfon to z kolei przedmiot, który był niemal w każdym domu. Za pomocą wymiennego naboju z gazem (CO_2) można było samodzielnie przygotować wodę sodową.

PRL-owski saturator

z jednej szklanki napilo się całe miasto

www.demotywatory.pl

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

- La soda e il sifone sono due dispositivi che chiunque abbia vissuto nell'era comunista ricorda. Entrambi venivano utilizzati per produrre acqua gassata. Il saturimetro era un grande dispositivo portatile dotato di ruote. Presso la persona che lo manovrava, si poteva acquistare acqua gassata con o senza succo di frutta.

Il sifone, invece, era un oggetto presente in quasi tutte le case. Con l'aiuto di una cartuccia di gas sostituibile (CO_2), si poteva produrre la propria acqua gassata.

l'intera città beveva da un solo bicchiere

Źródło:

<https://m.demotywatory.pl/122463>

[dostęp: 19.02.2023]

Źródło:

<https://archiwum.allegro.pl/oferta/syfon-na-naboje-z-prl-tradycyjny-kultowy-retro-i7384540502.html> [dostęp: 19.02.2023]

Symbole PRL-u

□ mleko w szklanych butelkach

Bardzo popularne było też mleko w szklanych butelkach, które dostarczano bezpośrednio pod drzwi mieszkań. Na pewno zaletą takiego systemu był brak opakowań plastikowych, co z kolei bardzo dobrze wpływało na ochronę środowiska

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

□ latte in bottiglie di vetro

Anche il latte in bottiglie di vetro, che veniva consegnato direttamente alle porte degli appartamenti, era molto popolare. Il vantaggio di questo sistema era sicuramente l'assenza di imballaggi in plastica. Aveva un minimo impatto ambientale.

Źródło: https://londynek.net/newslajt/article?jdnews_id=17962 [dostęp: 19.02.2023]

Symbole PRL-u

□ Pralka „Frania”

To najpopularniejsza pralka wirnikowa, która w pewnym momencie była obowiązkowym elementem wyposażenia prawie każdego domu czasów PRL-u. Charakterystyczne w jej mechanizmie było to, że bęben był nieruchomy, a woda i prana odzież była poruszana przez obracający się wirnik. Pralka miała w niektórych wersjach także bardzo ciekawą wyżymaczkę umieszczoną na ruchomym statywie, do którego była przymocowana metalowa korba.

Do Polski pierwsze pralki z importu dotarły w 1951 roku, a wytwarzanie rodzimej "Frani" rozpoczęto w 1953 roku. Produkowana była pod znakiem SHL w Zakładach Wytrobów Metalowych w Kielcach.

Źródło:

<https://forsal.pl/galeria/813652.podstawa-gospodarki-w-prl-han-del-na-kartki-galeria.html> [dostęp: 19.02.2023]

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

□ La lavatrice "Francia"

Questa è la lavatrice centrifuga più diffusa, autentico must in quasi tutte le case dell'era comunista. La caratteristica del suo meccanismo era che il cestello era fermo e l'acqua e i capi lavati venivano mossi dal rotore. In alcune versioni, la lavatrice aveva anche un'interessante strizzatrice posta su un supporto mobile a cui era collegata una manovella metallica. Le prime lavatrici importate arrivarono in Polonia nel 1951 e la produzione della "Frana" domestica iniziò nel 1953. La produzione avvenne con il marchio SHL presso la fabbrica di metalli di Kielce.

Symbole PRL-u

□ fiat 126p

Prawie każda osoba pamiętająca czasy PRL-u jako kultowy przedmiot wymienia popularnego „malucha”, czyli fiata 126p. Produkowany na włoskiej licencji w latach 1972-2000 stał się polską przepustką do motoryzacji dla przeciętnego Kowalskiego. „Maluchy” w latach 70. dosłownie zapełniły polskie drogi i stały się symbolem aspiracji Polski do światowych potęg motoryzacyjnych.

Fiat 126p był następcą i rozwinięciem technicznym produkowanego od 1957 modelu Fiat 500. W Polsce wyprodukowano ponad 3 miliony 300 tysięcy „maluchów” w zakładach w Bielsku-Białej i w Tychach.

Źródło:

<https://mlodytechnik.pl/hobby/motoryzacja/29055-cztery-kolka-w-prl-u> [dostęp: 18.03.2023]

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

□ fiat 126p

Quasi tutti coloro che ricordano l'epoca comunista citano la popolare "maluch", o Fiat 126p, come un oggetto di culto. Prodotta su licenza italiana tra il 1972 e il 2000, fu l'automobile alla portata di ogni polacco. Le auto "maluchy" hanno letteralmente riempito le strade polacche negli anni '70 e sono diventate un simbolo delle aspirazioni della Polonia di entrare a far parte delle potenze automobilistiche mondiali. La Fiat 126p fu il successore e l'evoluzione tecnica della Fiat 500, in produzione dal 1957. Negli stabilimenti di Bielsko-Biała e Tychy furono prodotte più di 3.300.000 maluch.

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

▣ kartki na żywność

W związku z niewystarczającą liczbą niektórych towarów w stosunku do zapotrzebowania obywateli od 1976 roku wprowadzono kartki, które pozwalały kupić określoną liczbę towaru. Rozpoczęto od kartek na cukier, pięć lat później pojawiły się kartki na mięso, mąkę, ryż i kaszę. Po wprowadzeniu stanu wojennego rozszerzono zakres towarów na kartki m.in. o alkohol i czekoladę, a raczej wyroby czekoladopodobne. W tamtym okresie kartki na żywność były cenniejsze niż pieniądze. Zniesiono je w listopadzie 1985 roku.

Źródło:

<https://gazetaolsztynska.pl/236225.Beczka-sledzi-i-ka-walek-szynki-czyli-wspomnienie-swiat-w-PRL-u.html> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło:

<https://forsal.pl/galeria/813652.podstawa-gospodarki-w-prl-handel-na-kartki-galeria.html> [dostęp: 19.02.2023]

Simboli della Repubblica Popolare di Polonia

▣ carte per le razioni alimentari

A causa del numero insufficiente di alcuni prodotti di base rispetto alla domanda dei cittadini, a partire dal 1976 furono introdotte le carte annonarie, che consentivano l'acquisto di un certo numero di beni. Si iniziò con le carte annonarie per lo zucchero, cinque anni dopo ci furono quelle per la carne, la farina, il riso e i cereali. Dopo l'introduzione della legge marziale, la gamma di beni previsti dalle tessere annonarie fu estesa all'alcol e al cioccolato, o meglio a prodotti simili al cioccolato. All'epoca, le tessere per le razioni alimentari avevano un valore superiore a quello del denaro. Furono abolite nel novembre 1985.

Symbolle PRL-u

□ lista kolejkowa

Kolejki ustawiały się przed sklepami w czasie, kiedy w sklepach było zbyt mało towaru, który większość społeczeństwa chciała zakupić. Kolejki tego typu charakteryzowało również to, że wiązały się one z ograniczeniem możliwości zakupu określonego towaru. Reglamentacja towaru, czyli regulowanie lub ograniczenie kupna, sprzedaży pewnych artykułów oznaczała, że kupujący mógł nabyć na przykład jeden bochenek chleba na osobę. Mógł ponownie stanąć w tej samej lub innej kolejce, aby ponownie nabyć przysługującą ilość określonego towaru.

Źródło:

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/tak-wygladaly-kolejki-w-prl-kolejki-w-prl-zdjecia-kolejek-w-prl/zpkcjgc>
[dostęp: 18.03.2023]

I simboli della Repubblica Popolare di Polonia

□ lista di coda

Le code si formavano davanti ai negozi quando nei negozi non c'era abbastanza merce che la maggior parte del pubblico voleva acquistare. Le code di questo tipo erano caratterizzate anche dal fatto che erano in relazione con le limitate possibilità di acquistare un particolare bene. Il razionamento dei prodotti, ossia la regolamentazione o la limitazione dell'acquisto e della vendita di determinati articoli, significava che un acquirente poteva acquistare, ad esempio, una pagnotta di pane a persona. Poteva rimettersi nella stessa o in un'altra fila per acquistare di nuovo la quantità di un determinato bene che gli spettava.

Symbolle PRL-u

☐ sklepy Pewex i Baltona

W czasach PRL-u nieco luksusu zaznać można było w sklepach Pewex i Baltona. Były to sieci sklepów i kiosków, w których za zagraniczne waluty można było nabyć towary niedostępne w Polsce. Najczęściej płacono się dolarami, za które można było kupić odzież, słodczyce czy kosmetyki z najwyższej półki.

Towary z zagranicy były tak atrakcyjne wizualnie, że ich opakowania miały swoje drugie życie – młodzi ludzie kolekcjonowali np. puszki kolorowych napojów czy opakowania po czekoladzie. Rarytasem były też gumy do żucia Donald z komiksowymi historyjkami w opakowaniu.

Źródło:

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/zdjecia-z-pewexu/z42>

[dostęp: 19.02.2023]

Simboli della Polonia comunista

☐ Negozi Pewex e Baltona

Nell'era comunista, un po' di lusso si poteva sperimentare nei negozi Pewex e Baltona. Si trattava di catene di negozi e chioschi dove si potevano acquistare beni non disponibili in Polonia pagando in valuta estera. Il più delle volte si pagava in dollari con cui si acquistavano vestiti, dolci o cosmetici di alta gamma. I prodotti provenienti dall'estero erano così attraenti dal punto di vista visivo che le loro confezioni avevano una seconda vita: i giovani raccoglievano, ad esempio, lattine di bibite colorate o incarti di cioccolato. Anche le gomme da masticare Donald con le storie dei cartoni animati sulla confezione erano una rarità.

Politycy PRL-u i ich charakterystyczne wypowiedzi

"Staliśmy już nad przepaścią, ale

udało nam się zrobić krok do przodu"

- Władysław Gomułka

www.demotywatory.pl

Il 25 gennaio 1971, Edward Gierek disse a Danzica: compagni, mi aiuterete?

Ti aiuteremo, compagno segretario.

Źródło:

<https://www.facebook.com/skolyszynwybory2018/photos/a.235483907144638/238486893511006/?type=3> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://demotywatory.pl/2369909/Stalismy-juz-nad-przepascia-ale> [dostęp: 19.02.2023]

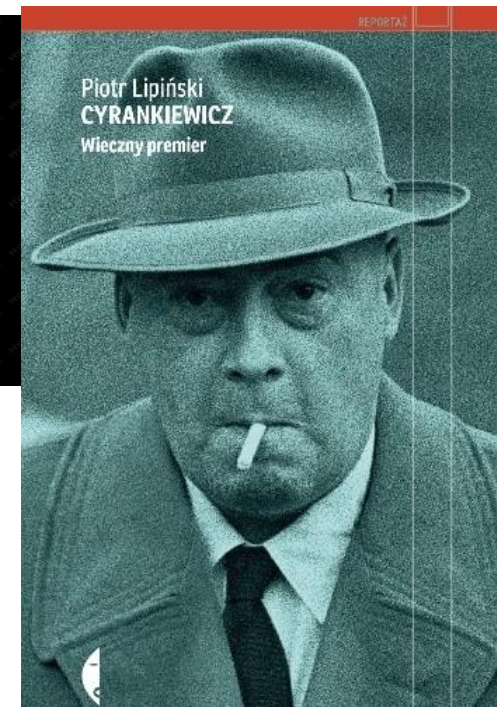
Nel suo discorso del 1956, Władysław Gomułka disse: "Siamo arrivato a un precipizio, ma abbiamo fatto un passo avanti".

„Qualsiasi provocatore o pazzo che osi alzare la mano contro il potere del popolo deve essere certo che le autorità gliela taglieranno...” – Józef Cyrankiewicz

Źródło:

<https://lubimyczytac.pl/ksiazka/311963/cyrankiewicz-z-wieczny-premier> [dostęp: 19.02.2023]

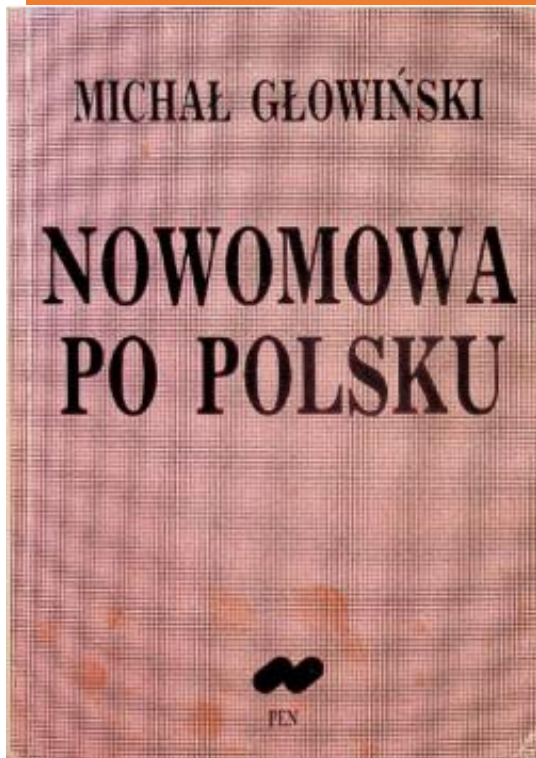
Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciw władzy ludowej, niech będzie pewien, że mu tę rękę władza odrąbie - podczas buntu robotników w Poznaniu, 1957.

Nowomowa

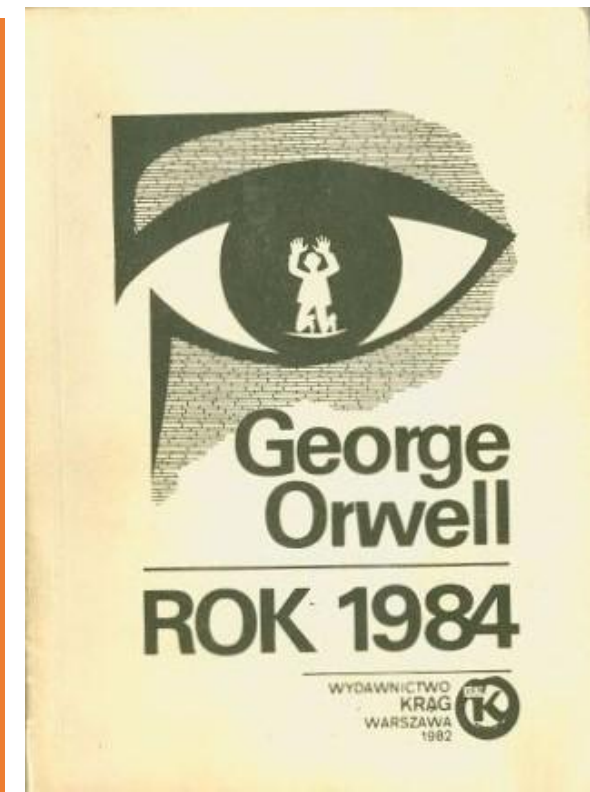
to język obowiązujący w totalitarnym państwie opisanym przez George'a Orwella w powieści „Rok 1984”; nowomową określano język peerelowskiej propagandy.

Polacy zderzyli się z językiem urzędowym, który uległ wpływowi bolszewickiej ideologii. Totalitarna władza komunistów, tożsama z władzą państwową, sprawiła, że język aparatu partyjnego w krótkim czasie stał się językiem wszystkich struktur biurokratycznych i zaczął przenikać do życia społecznego.

Neolingua

è la lingua dello Stato totalitario descritta da George Orwell nel suo romanzo "1984"; era la lingua della propaganda comunista. I polacchi dovevano confrontarsi con una lingua ufficiale influenzata dall'ideologia bolscevica. Il potere totalitario dei comunisti, sinonimo di potere statale, fece sì che il linguaggio dell'apparato di partito diventasse presto il linguaggio di tutte le strutture burocratiche e cominciasse a permeare la vita sociale.

Właściwości nowomowy

- ❑ model **komunikacji jednokierunkowej**, kontrolowanej przez rządzących

Caratteristiche della neolingua

- ❑ modello **di comunicazione unidirezionale**, controllato da chi detiene il potere

Źródło:
<https://www.polityka.pl/pomocnikhistoryczny/1527153,1,polska-droga-przez-stalinizm.read> [dostęp: 19.02.2023]

il programma del partito, il programma della nazione, una questione che riguarda tutti i polacchi

Źródło:
<https://bcu.lib.uni.lodz.pl/dlibra/publication/4823/edition/3756?language=pl> [dostęp: 19.02.2023]

Właściwości nowomowy

- **narzucanie oceny i dominacja wartości nad znaczeniem** – słownictwo miało być przejrzyste i zorientowane co do wartości arbitralnie narzuconych, wyrażenia narzucały dychotomiczne podziały (dobre/złe, nowe/stare, postępowe/wsteczne, nasze/obce)

Caratteristiche della neolingua

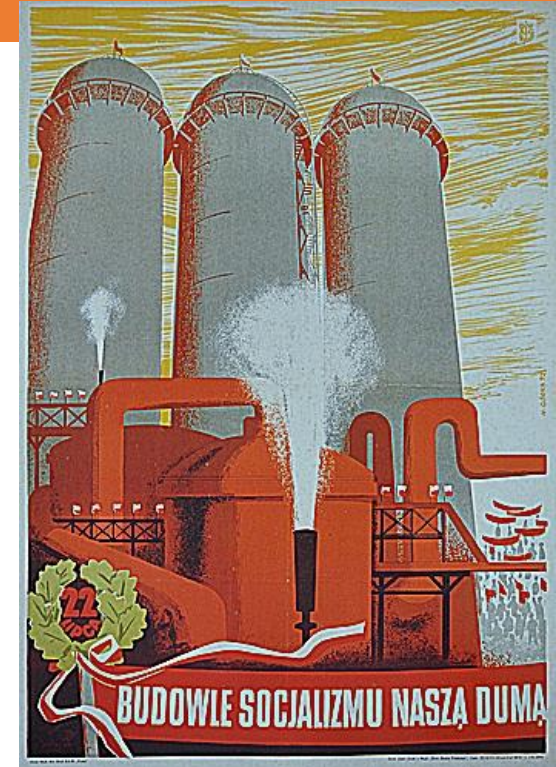
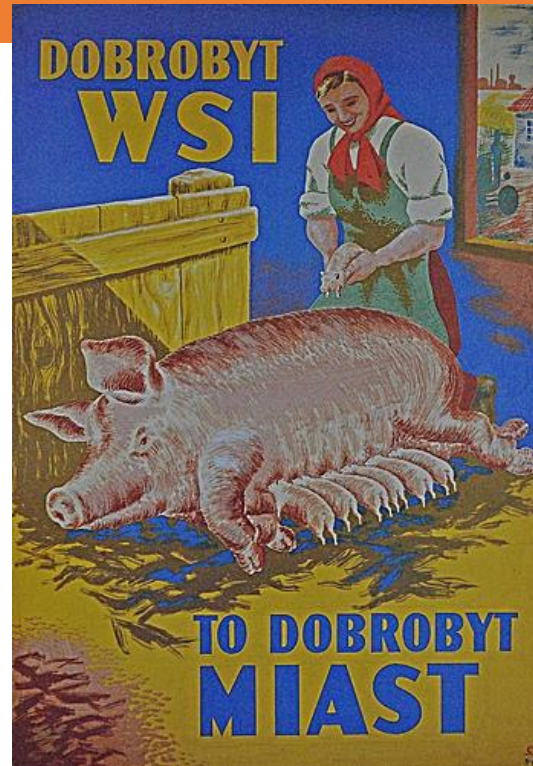
- **imposizione del giudizio e dominio dei valori** sul significato - il vocabolario doveva essere chiaramente orientato verso valori imposti arbitrariamente, le espressioni imponevano divisioni dicotomiche (bene/male, nuovo/vecchio, progressivo/retrogrado, nostro/straniero)

Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://ryszardcwirlej.pl/polska-powieść-kryminalna/czy-można-lubić-milicjanta/> [dostęp: 19.02.2023]

Właściwości nowomowy

☐ teksty tworzone w nowomowie pełniły **funkcję magiczną** – nie opisywały rzeczywistości, ale ją tworzyły.

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Caratteristiche della neolingua

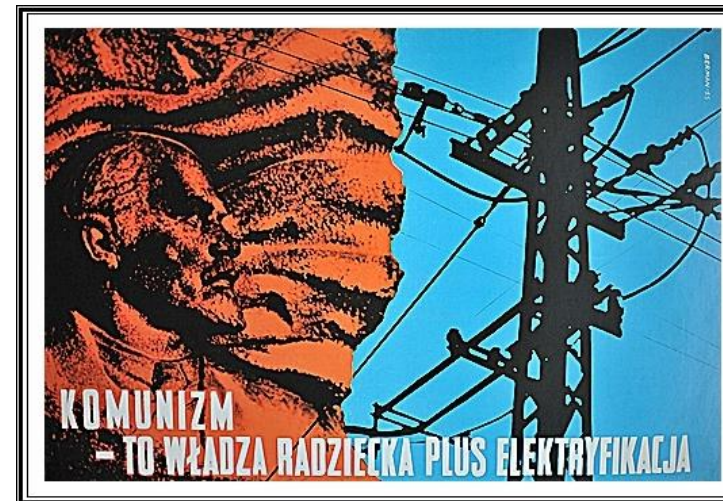
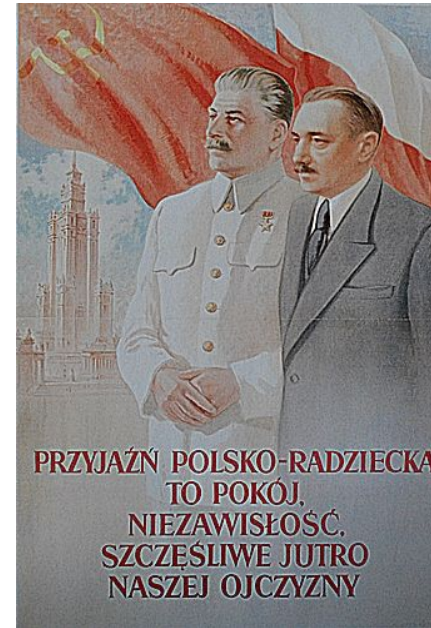
I testi creati nella neolingua avevano una funzione magica: non descrivevano la realtà, ma la creavano.

Częstym motywem haseł propagandowych było zapewnienie o przyjaźni Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i ZSRR

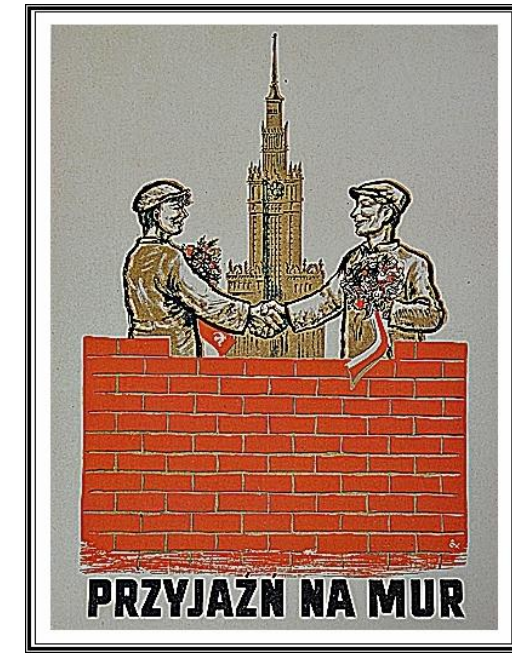
Un motivo frequente degli slogan propagandistici era la garanzia di amicizia tra la Repubblica Popolare Polacca e l'URSS.

Źródło: <https://finanse.wp.pl/1-maja-w-prl-najwazniejsze-swieta-dzis-po-prostu-dzien-wolny-6114751875397249a> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Podkreślano „**wdzięczność**” narodu polskiego dla Armii Czerwonej za wyzwolenie spod okupacji hitlerowskiej i stanie na straży pokoju i bezpieczeństwa państw socjalistycznych.

Veniva sottolineata la "gratitudine" del popolo polacco nei confronti dell'Armata Rossa per averli liberati dall'occupazione nazista e per aver difeso la pace e la sicurezza degli Stati socialisti.

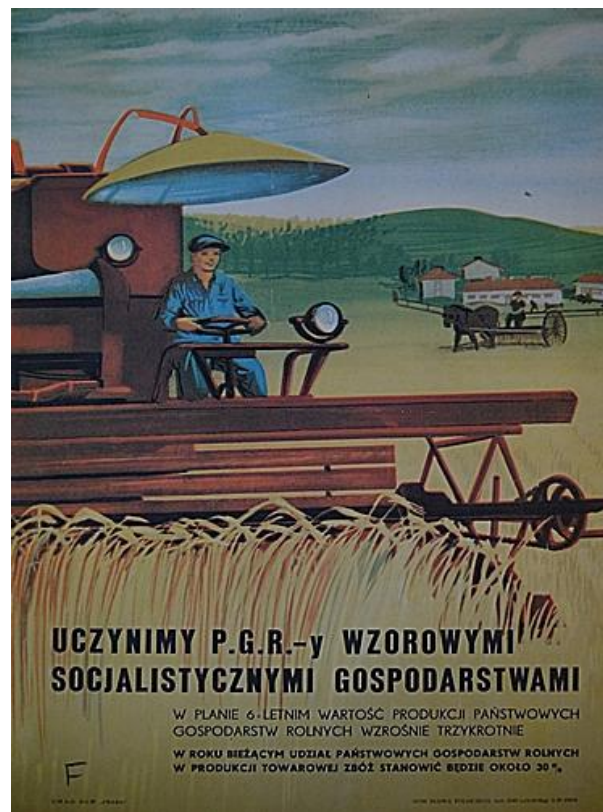
Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Ważnym i często pojawiającym się tematem była **walka o socjalizm i lepsze jutro socjalistycznej Ojczyzny**

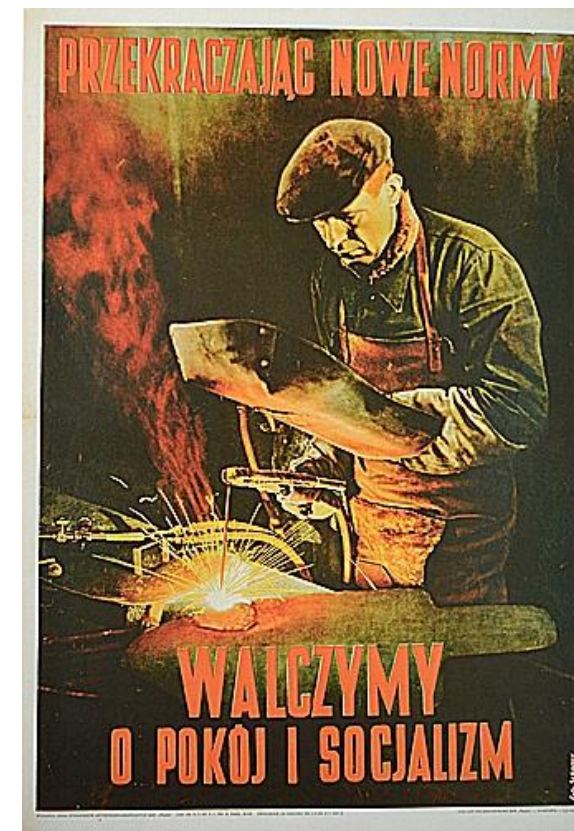
Un tema importante e frequente era la lotta per il socialismo e per un domani migliore per la patria socialista.

Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Właściwości nowomowy

- ❑ teksty propagandy skonstruowane według norm nowomowy sugerowały, że oferowany system wartości jest wspólny dla władzy i społeczeństwa

Okres propagandy sukcesu, w którym słowa kreowały rzeczywistość w myśl popularnego w owym czasie hasła: *Aby Polska rosła w siłę, a ludzie żyli dostatniej!*

Caratteristiche della neolingua

- ❑ I testi di propaganda costruiti secondo le norme della neolingua suggerivano che il sistema di valori offerto era comune alle autorità e alla società. Era il periodo della propaganda del successo, in cui le parole contribuivano a creare la realtà. Come nel popolare slogan dell'epoca: «Affinché la Polonia cresca più forte e la gente conduca una vita più prospera!»

Źródło:

<https://sprzedajemy.pl/trybuna-robotnicza-vii-zjazd-pzpr-edward-gierek-1975-prl-siemianowice-slaskie-2-7897fb-nr62095221> [dostęp: 19.02.2023]

Z propagandą sukcesu związane było tworzenie iluzji jedności celów partii i społeczeństwa, co widoczne było w używaniu w prasie i w przemówieniach rządzących:

□ czasowników w pierwszej osobie liczby mnogiej, takich jak:
popieramy, zapewniamy, ufamy, rozwijamy, budujemy, tworzymy, umacniamy, dokładamy (wszelkich starań), potrafimy, troszczymy się, pragniemy

□ formuł w rodzaju:
*Wchodzimy obecnie na wyższy stopień budownictwa socjalistycznego;
Stworzyliśmy materialną bazę dalszego dynamicznego budownictwa socjalistycznego;
Budujemy Polskę naszych pragnień i ambicji.*

Źródło:
<https://szyldbaza.pl/PRL-PLAKAT-METALOWY-SZYLD-O-BRAZEK-RETRO-12672-p11734> [dostęp: 19.02.2023]

Associata alla propaganda del successo era la creazione di un'illusione di unità di intenti tra il partito e la società, evidente nell'uso della stampa e nei discorsi di chi era al potere:

□ verbi in prima persona plurale, come:
sosteniamo, assicuriamo, ci fidiamo, sviluppiamo, costruiamo, creiamo, rafforziamo, facciamo (ogni sforzo), siamo capaci, ci preoccupiamo, desideriamo

□ formule come:
Stiamo entrando in una fase superiore nell'edificazione del socialismo; Abbiamo creato la base materiale per un'ulteriore e dinamica edificazione del socialismo; Stiamo costruendo la Polonia dei nostri desideri e delle nostre ambizioni.

Właściwości nowomowy

- była językiem o dominującej funkcji nakłaniającej

Caratteristiche della neolingua

- era una lingua con una funzione prevalentemente persuasiva

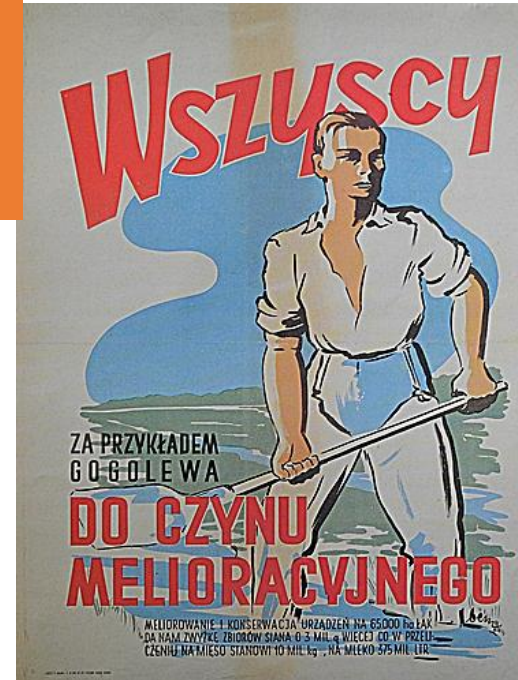
Źródło:

<https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/>

[dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://histmag.org/W-mrokach-propagandy-PRL-551>
[dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/>
[dostęp: 19.02.2023]

niezadkie były **bezpośrednie zwroty do adresata**

Gli slogans si dirigevano spesso direttamente al destinatario.

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://www.sadistic.pl/niezapomniane-hasla-prl-u-vt262.htm> [dostęp: 19.02.2023]

Właściwości nowomowy

- ❑ język pełen **patosu** przepełniony **słowami kluczami** i **utartymi sloganami politycznymi**

Caratteristiche della neolingua

linguaggio carico di pathos con parole chiave e slogan politici ben collaudati

- ❑ słowa klucze:

socjalizm, pokój, praca, jedność, przyszłość,
postęp, patriotyzm, ojczyzna
(ludowa/socjalistyczna)

- ❑ parole chiave:

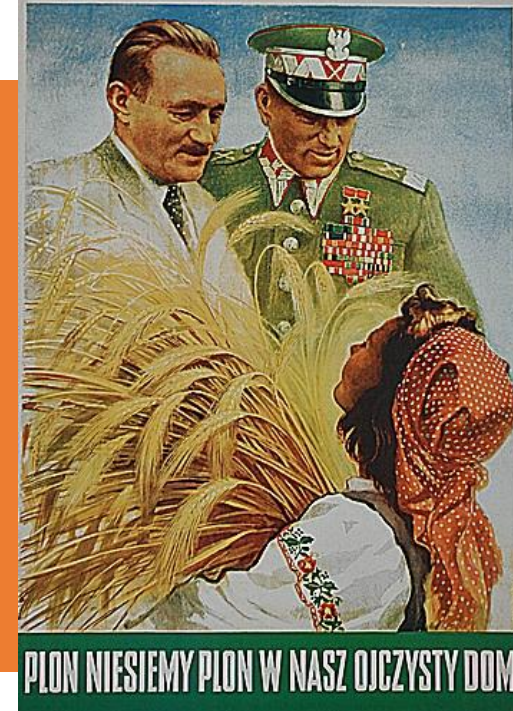
socialismo, pace, lavoro, unità, futuro, progresso,
patriottismo, patria (popolare/socialista)

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

□ powtarzające się zwroty i wyrażeniami:
przyjaźń polsko-radziecka, sojusz robotniczo-chłopski,
wielka rodzina państw socjalistycznych, marsz naprzód,

□ hasła w rodzaju:
Niech rozkwita potężny obóz socjalistyczny – ostoja pokoju i wolności na całym świecie!
Niech żyje rząd robotniczo-chłopski!
Cała władza w ręce ludu!

Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/>
[dostęp: 19.02.2023]

- frasi ed espressioni ricorrenti: amicizia polacco-sovietica, alleanza operaio-contadina, grande famiglia di Stati socialisti, marcia in avanti,
- slogan come: Che il potente campo socialista possa prosperare - il pilastro della pace e della libertà in tutto il mondo! Viva il governo degli operai e dei contadini! Tutto il potere nelle mani del popolo!

Właściwości nowomowy

- ❑ **utarte formuły** tworzone były przez pierwszych sekretarzy Komitetu Centralnego PZPR i ich najbliższych współpracowników (powielane przez niższy aparat partyjny, a przede wszystkim media)

le formule stabilite sono state create dai primi segretari del Comitato Centrale del PZPR e dai loro più stretti collaboratori (copiate dall'apparato inferiore del partito e soprattutto dai media)

PZPR określana była jako: „partia klasy robotniczej”, „partia robotnicza”, „nasza partia”.

Bardzo często nazwie partii towarzyszy przymiotnik: „przewodnia”, „wiodąca”, „kierownicza”, „przodująca”, co w połączeniu z wyrazami typu: „siła” czy „rola”,

umożliwiło powstanie charakterystycznych, skostniałych formuł, takich jak np.: *przewodnia rola PZPR;*

przewodnia polityczna rola partii klasy robotniczej; przewodnia siła partii robotniczej; kierownicza rola naszej partii; wiodąca rola PZPR; przewodnia siła polityczna PZPR; konstytucyjna, wiodąca rola partii robotniczej.

Źródło:

<https://krakow.naszemiasto.pl/kiedys-to-bylo-czyli-zbior-najlepszych-memow-o-prl-galeria/ga/c15-5175075/zd/42962983> [dostęp: 19.02.2023]

Il PZPR veniva descritto come: "il partito della classe operaia", "il partito dei lavoratori", "il nostro partito". Molto spesso il nome del partito è accompagnato da termini come: «leader», «guida», «direzione» che, combinato con parole come "forza" o "ruolo", hanno permesso l'emergere di formule caratteristiche e cristallizzate, come: il ruolo guida del PZPR; il ruolo politico guida del partito della classe operaia; la forza guida del partito dei lavoratori; la conduzione del nostro partito; il ruolo guida del PZPR; la forza politica del PZPR; il ruolo costituzionale del partito dei lavoratori.

Właściwości nowomowy

❑ Inne stałe połączenia wyrazowe

- ✓ „pozdrowienia” były zwykle „braterskie”
- ✓ „ludzie” przedstawiani w pozytywnym świetle mogli być tylko „pracy”,
- ✓ „przyjaźń polsko-radziecka” jedynie „wieczna”,
- ✓ „praca” – „rzetelna” („wzmóŜona” lub „ofiarna”),
- ✓ „ojczyzna” – „ludowa”, a jej „rozwój” – „wszechstronny”,
- ✓ „atmosfera” – „społecznego zaufania” lub „szacunku”.
- ✓ jeśli „umacniano” to „kierowniczą rolę partii”,
- ✓ „dalszy” mógł być jedynie „rozwój”,
- ✓ „wzrost” – „dynamiczny”,
- ✓ „zadania” – „przekroczone”, zaś „rezerwy” – „wykorzystane”

i "saluti" erano solitamente "fraterni" le "persone" presentate in una luce positiva potevano essere solo "lavoratori",
l'"amicizia polacco-sovietica" solo "eterna", "lavoro" - "affidabile"
("intensificato" o svolto con "sacrificio"), "patria" - «popolare», e il suo
"sviluppo" - "completo",
"atmosfera": "fiducia sociale" o «rispetto», se "rafforzato" era "il ruolo di guida del partito", "ulteriore" non poteva che essere "sviluppo", "crescita"
- "dinamica", «i compiti" - "superati» e «le riserve» - "utilizzate".

Źródło:

<https://artinfo.pl/dzielo/niech-zyje-i-umacnia-sie-sojusz-robotniczo-chlopski>
[dostęp: 19.02.2023]

Źródło:

<https://grafiteria.pl/en/produkt/sojusz-robotniczo-chlopski/?recommended=2&kolor=95879&papier=5&ramka=96026&szyba>

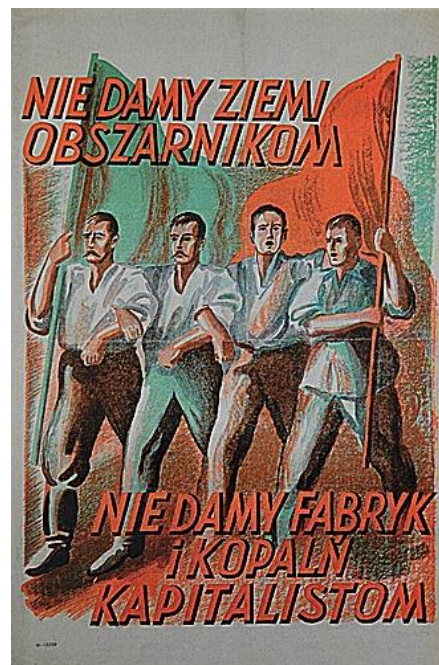
Właściwości nowomowy

- ❑ dość często w różnych przekazach pojawiała się kategoria „**wroga**” (zwykle kogoś, kto zagrażać wizji świata społecznego zaproponowanej przez rządzących)

la categoria di "nemico" (di solito qualcuno che minaccia la visione del mondo sociale proposta da chi detiene il potere) è comparsa abbastanza spesso in varie comunicazioni

- ❑ pojawiały się slogany typu: precz z imperialistami, wyzyskiwaczami, z sanacyjnymi ciemiężcami,

c'erano slogan come: "Abbasso gli imperialisti, gli sfruttatori, gli oppressori dei governi prebellici".

Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

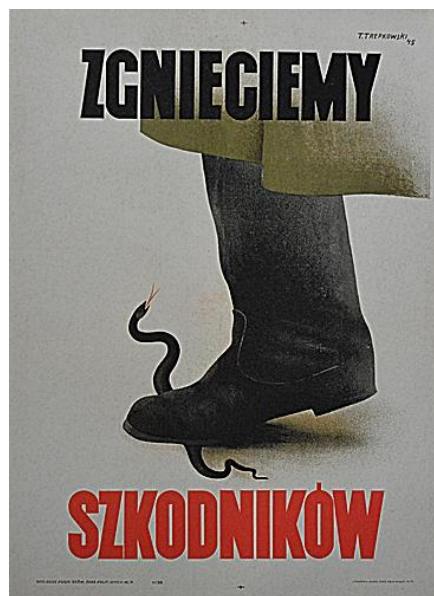
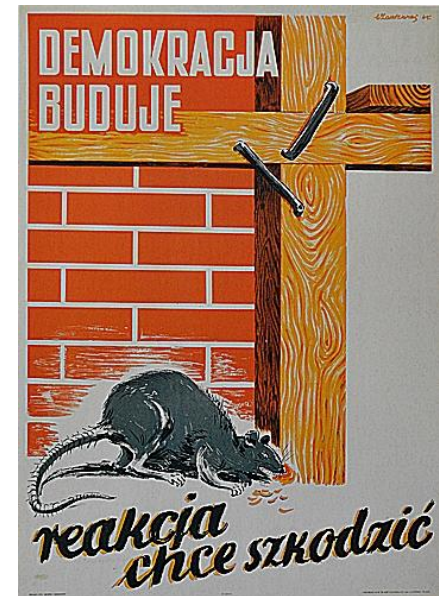
Źródło:

<https://www.facebook.com/PolskaRzeczpospolitaLudowa/photos/precz-z-imperializmem-propaganda-plakat-prl/521629697977520/> [dostęp: 19.02.2023]

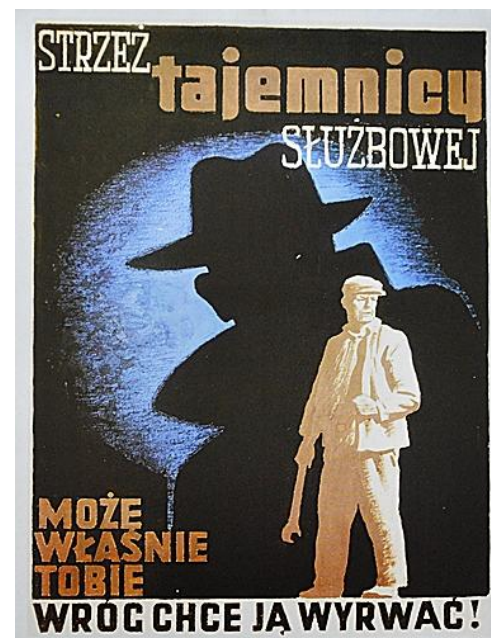
Źródło: <https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

wrogiem wewnętrznym był także **spekulant** oraz **reakcjonista**

il nemico interno era anche uno speculatore e un reazionario

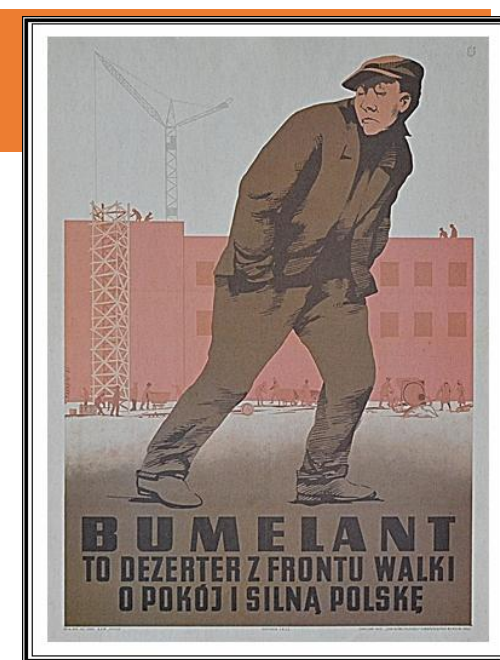
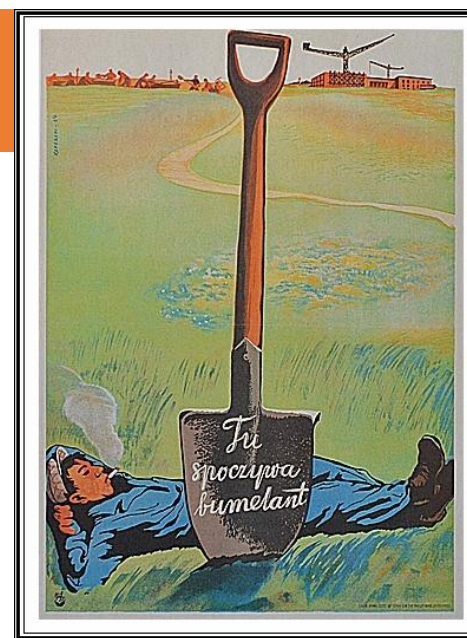

Źródło:
<https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

wrogiem wewnętrznym był również **bumelant** (nierób) i **pijak**

Il nemico interno era anche
un fannullone (indolente) e
un ubriaccone

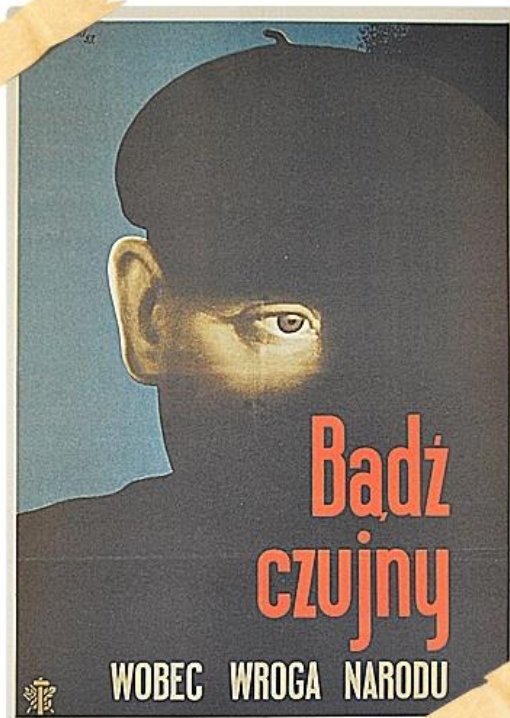

Źródło: <https://przystanekppl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

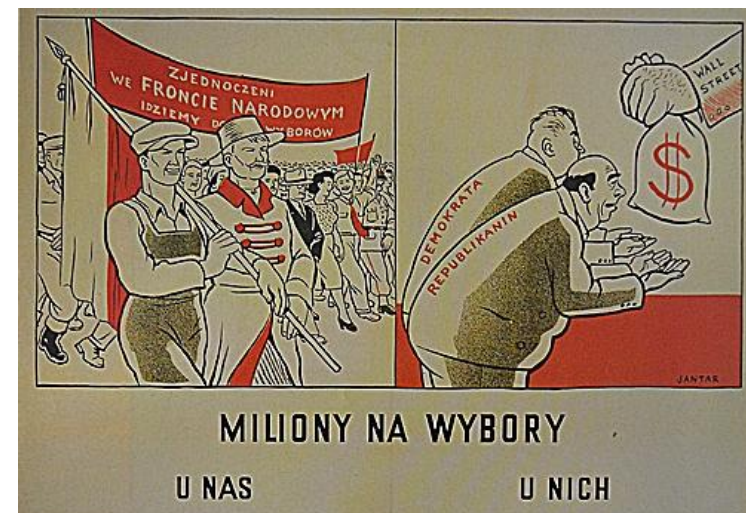
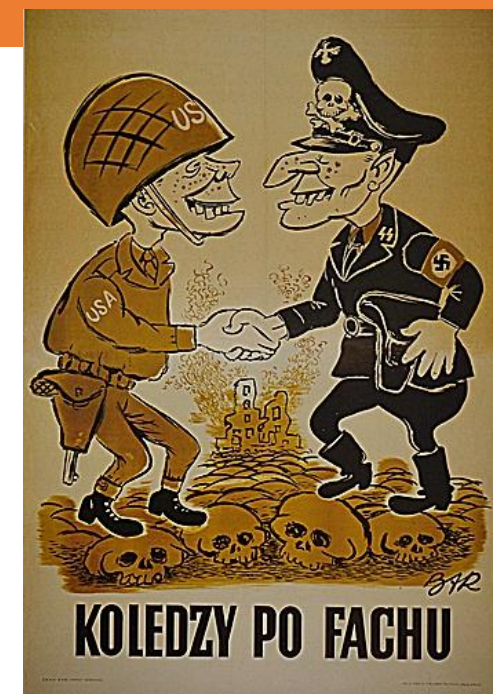
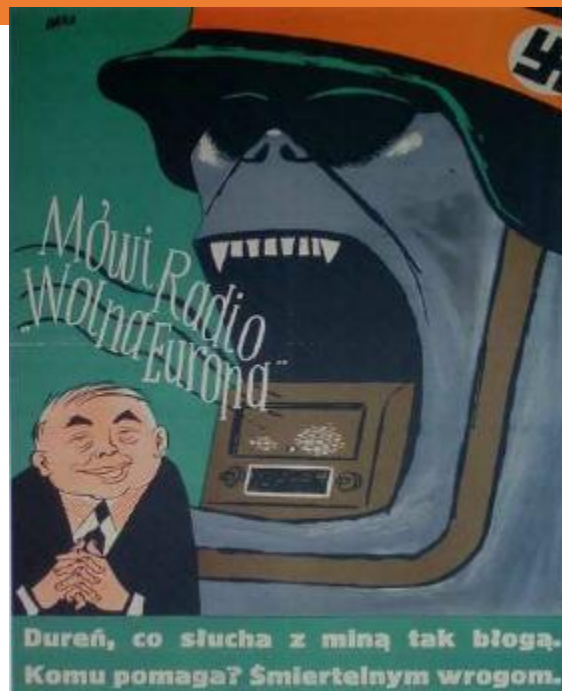

Propaganda rządowa przypominała regularnie o zagrożeniach ze strony **wroga zewnętrznego**, stąd zalecenia nieustannej czujności

La propaganda governativa ricordava regolarmente le minacce del nemico esterno, da cui le raccomandazioni di una costante vigilanza.

Źródło:
<https://histmag.org/W-mrokach-propagandy-PRL-5>
51 [dostęp: 19.02.2023]

Zamiast imperialistycznych wyrobów władza zachęcała Polaków do nabywania rodzimych produktów spożywczych w ramach walki z wrogiem zewnętrznym i wspierania polskiej gospodarki

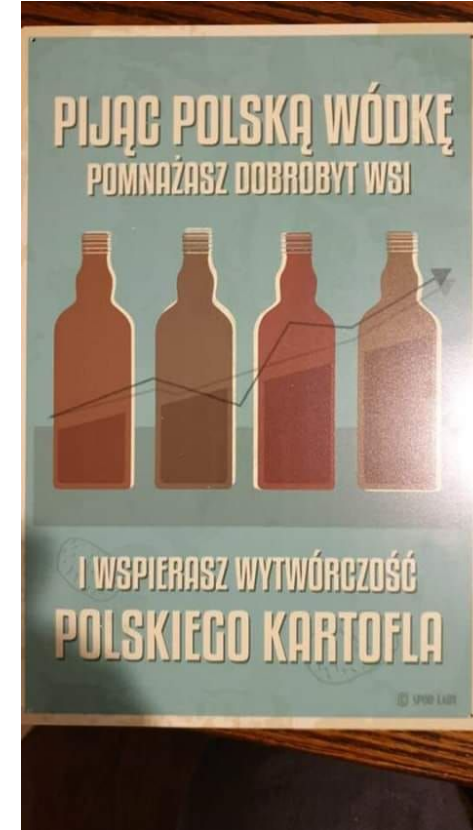
Al posto dei prodotti imperialisti, le autorità incoraggiarono i polacchi ad acquistare prodotti alimentari nazionali come parte della lotta contro il nemico esterno e per sostenere l'economia polacca.

Źródło:
<https://steelposter.com/pl/p/Poster-metalowy-Wrog-kusi-Coca-cola/6777> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło:
<https://retro.pewex.pl/475271> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło:
<https://www.facebook.com/dekadaprl/photo/s/a.945031902289126/2237304293061874/?type=3> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło:
<https://przystanekprl.pl/galeria-propagandy/> [dostęp: 19.02.2023]

Właściwości nowomowy

- komunikacji politycznej towarzyszyły **rytuały życia publicznego** (np. akademie, pochody pierwszomajowe, obchody świąt państwowych upamiętniających wydarzenia związane z historią władzy ludowej), które były demonstracją władzy, kultu jednostki oraz nawiązywały do kanonów tzw. sztuki socrealistycznej (chwalącej np. obowiązek pracy, poświęcenie „ludowej” ojczyźnie czy „sojusz bratnich krajów” – państw pod dominacją polityczną ZSRR).

La comunicazione politica era accompagnata da rituali della vita pubblica (ad esempio accademie, sfilate del Primo Maggio, celebrazioni di feste nazionali che ricordavano eventi legati alla storia del governo del popolo), che erano una dimostrazione di potere e del culto dell'individuo e alludevano ai canoni della cosiddetta arte realista socialista (elogiando, ad esempio, il dovere di lavorare, la devozione alla patria "del popolo" o l'"alleanza dei Paesi fratelli" - Paesi sotto il dominio politico dell'URSS).

Źródło:
<https://sprzedajemy.pl/stara-gazeta-trybuna-robotnicza-100-lcie-lenina-22-04-70-siemianowice-slaskie-2-7897fb-nr66329>

Właściwości nowomowy

❑ słowa tabu zastępowano eufemizmami

„załamanie gospodarcze” nazywano „przejściowymi trudnościami”, „strajki” to „przestoje w pracy”

- ❑ Le parole tabù sono state sostituite da eufemismi. il "crollo economico erano «difficoltà temporanee», gli «scioperi» erano «interruzioni del lavoro».

Source: <https://dzieje.pl/content/reglamentacja-towarow-w-prl>
[dostęp: 18.03.2023]

Source: <https://www.powiatzamojski.pl/pl/news/904/narodowy-dzien-pamieci-poznanskiego-czerwca-1956.html> [dostęp: 19.02.2023]

Źródło: <https://dzieje.pl/content/reglamentacja-towarow-w-prl>
[dostęp: 18.03.2023]

Dziękujemy za uwagę 😊

Grazie per l'attenzione!